

Lisätietoja/Lähteet

The International Enneagram Association: www.internationalenneagram.org

Enneagram Central: www.enneagramcentral.com

Suomen Enneagrammi ry: www.enneagrammi.fi

1. Perfektionisti

Tätä tyyppiä kuvaavat nimitykset perfektionisti, uudistaja, laaduntakaaja ja tuomari. Ykkönen on ahkera, reilu, realistinen, omantunnon-tarkka, vastuullinen ja järjestelmällinen. Vaikeuksia saattaa syntyä, kun muut eivät sulata ykkösen vaativuutta ja kriittisyyttä eli ykkösen aitoa yritystä kohentaa asioita. Ykköset eivät itse aina tiedosta omaa vihaiisuuttaan, mutta muille ulospäin se näkyy joko kireytenä tai yli-kohteliaana käytöksenä.

Ykköset tahtovat elää korkeitten ihanteitten ja itse asettamiensa tavoitteiden mukaan. Heitä motivoi sellainen visio maailmasta, jossa sekä he itse että ympäröivä yhteisö kehittyy ja jossa noudatetaan sovittuja sääntöjä. He arvioivat ja mittaavat sekä itseään että muita. Joskus tämä näkyy muille ylikriittisyytenä ja pikkuasioihin tarttumisenä. Kaikella kritiikillä on ykkösellä kuitenkin hyvä tarkoitus kohentaa nykytilaa.

Ykkösillä on tarve tehdä kovasti töitä, olla ahkeria ja oikeudenmukaisia. Erityisesti vihaa ei sovi ykkösten mielestä päästää pintaan, vaikka se onkin heille usein tuttu tunne, kun asiat ovat epätäydellisiä. Täydellisuuden tavoittelu onkin ykkösten pahin rasite. Se vie hirvittävästi energiaa ja voimavaroja. Tarmokkuus ja keskittymiskyky auttavat ykköstä menestymään tilanteessa kuin tilanteessa. Hän tekee kaikkensa, ettei kenenkään tarvitse moittia häntä huonosta työstä tai käyttäytymisestä.

2. Auttaja

Tätä tyyppiä kuvaavat muun muassa nimitykset auttaja, huolehtija, antaja ja uhrautuja. Hyvät sosiaaliset taidot tekevät hänestä helposti lähestyttävän. Hänellä onkin yleensä laaja ihmis-suhdeverkosto. Kakkonen on lämmin, herkkä, ystävällinen, epäitsekäs ja joustava. Hän aistii helposti toisten ihmisten tarpeita ja tunteita. Kakkonen tukee ja auttaa sydäimestään. Auttaminen on hänelle usein jopa tärkeämpää kuin omat tarpeet ja toiveet. Kakkonen ei juuri koskaan sano ei: joku saattaisi jäädä avutta.

Jos kakkonen on liian pitkään laiminlyönyt omia tarpeitaan, se näkyy ylisuojelevuutena, syyllistämisenä tai mustasukkaisuutena. Kakkonen odottaa saavansa vastapalveluksia ja hyväksyntää auttamisellaan. Hän ei aina näe omaa osuuttaan realistisesti ja saattaa pitää itseään korvaamattomana. Kakkoset ovat riippuvaisia avun antamisestaan. Heitä motivoi tunne olla tarvittu.

Auttajat luovat turvallisen ilmapiirin ja rohkaisevat ihmisiä avoimuuteen ja rehellisyyteen. Kakkoset haluavat koskettaa, tarjota lämpimän sylin tai antaa rohkaisevan katseen. Heillä on lempeät kasvot ja avoimet kädet.

3. Suorittaja

Kolmonen on määrätietoinen suorittaja, tekijä, uraohjus ja voittaja. Hän on tehokas, käytännöllinen, tuottelias, innostunut, energinen ja järjestelmällinen. Kolmosen kyvyt saattavat muista tuntua laskelmoinnilta, juonittelevuudelta, tunteettomuudelta tai mielistelyltä. Suorittaja ei itse huomaa pettävänsä itseään ja muita. Menestys on saatava millä keinolla hyvänsä. Kolmonen syrjäyttää tietoisestikin omat tunteensa. Ne eivät saa jarruttaa kehitystä.

Kolmoset haluavat menestyä, ja epäonnistuminen on heille kauhistus. He eivät mielellään keskustele asioista, joista eivät tiedä. Mieluiten he tuovat esiin omaa tietämystään ja osaamistaan. Kolmosilla on kyky aistia, mitä muut heiltä odottavat, ja he toimivat odotusten mukaisesti. He osaavat taitavasti edustaa ja asettaa esille parhaimpia puoliaan. Usein he toimivatkin esimerkillisinä esikuvina.

Kolmosten elämässä kaikki tapahtuu vauhdikkaasti ja koko ajan. Kolmonen liikkuu ja työskentelee usein hengästyttävän tehokkaasti.

4. Romantikko

Nelonen on syvällisesti tunteva romantikko, individualisti, luova persoona ja kaipaaja. Hän on yksilöllinen, herkkä, intuitiivinen, omaperäinen ja aistillinen. Toiset voivat tulkita hänet elitistiseksi, arvaamattomaksi, yliherkäksi ja dramaattiseksi. Nelonen tuntee itsensä usein ulkopuoliseksi, eikä häntä ole kovin helppo lähestyä.

Nelonen haluaa ilmaista tunteitaan ja tulla ymmärretyksi. Hän välttää kaikkea tavanomaisuutta ja arjen tylsyyttä. Nelonen kaipaa voimakkaita tunteita. Vahvuutena tunnepuoli näkyy omaperäisten ja erilaisten toteutustapojen ja innovatiivisten ratkaisujen työstämisestä. Heikkoutena on nelosen tapa ottaa erityisesti epäonnistumiset ja loukkaantumiset raskaasti.

Nelonen kaipaa jotakin sellaista, jota hänellä ei ole. Kateuden tunne on neloselle tyypillinen. Neloset loistavat yleensä viestinnässä ja ihmissuhteissa: mikään inhimillinen ei ole heille sellaista, jota ei voisi käsitellä. Neloset arvostavat aitoja ja yksilöllisiä kohtaamisia.

5. Tarkkailija

Viitonen on tarkkailija, pohdiskelija, eräänlainen filosofi ja erakkokin. Hän on asiallinen, viisas, tiedonhaluinen, looginen ja selkeä. Hän on analyyttinen, usein sisäänpäin kääntynyt ja utelias kaikkea uutta kohtaan. Häntä motivoi tarve tietää ja ymmärtää. Viitonen pyrkii välttämään naurunalaiseksi joutumista: siksi hän ei juuri näytä tunteitaan.

Viitosen tiedonjanon taustalla on usein pelko, ettei tiedä tarpeeksi. Hän käyttääkin suuren osan ajastaan omasta mielestään viisaasti tiedon kartuttamiseen. Muista tämä voi tuntua konkreettisen tekemisen hitautena ja niiden lykkäämisestä. Viitonen saattaa vaikuttaa muista myös tunteettomalta, kitsaalta ja eristäytyvältä.

Hän viihtyy yleensä hyvin yksin, jottei joutuisi kohtaamaan muiden tunteilua ja tunkeilua. Viitosten huomio keskittyy siis autonomiaan, yksityisyyteen ja tosiasioihin. He välttelevät tyhjyyttä ja tyhmyyttä ja ovat tarkkoja reviiristään. Vitosille tieto tuo turvaa ja valtaakin. Tiedon turvin hän voi hallita elämänsä kulkua. Hän pitää valitettavan usein tiedon vain itsellään. Viitonen on mestari keräämään, analysoimaan ja sisäistämään valtavan määrän tietoa kiinnostavista aiheista.

6. Kyselijä

Kuutonen on kyselijä, kyseenalaistaja ja epäilijä. Hän on luotettava, vastuullinen, harkitsevainen, uskollinen ja päättäväinen. Toisten mielestä hän voi olla jäykkä, autoritaarinen, arka ja epävarma, toisaalta myös uhkarohkea: hän saattaa puolustaa omaa kantaansa voimakkaasti ja suorasukaisesti.

Kuutoset ovat lojaaleja perhettään, lähipiiriään ja periaatteitaan kohtaan. He etsivät elämänsä turvallisuutta. Heidän huomionsa suuntautuu ympäristön uhkiin ja epävarmuuksiin. Toimintaa ohjaa halu kuulua joukkoon. Kuutoset ovat vieraanvaraisia ja käyttävät vuorovaikutustaitojaan varmistamaan turvallisuuttaan.

Kuutoset ovat riippuvaisia ryhmästä: heille muista riippumaton päätöksenteko on hankalaa. He hakevat asioihin lisänäkökulmaa ja kyseenalaistavat liian heppoisilta vaikuttavat suunnitelmat, suhteet ja ryhmät. Turvallisuuden tunne syntyy riittävän huolellisesti laadituista suunnitelmista ja niiden varasuunnitelmista.

7. Seikkailija

Seitsikko on energinen seikkailija, optimisti, nautiskelija, visionääri ja innostaja. Hän on tyyliltään nopea, spontaani ja luova. Toisille ominaisuudet saattavat näyttäytyä yliaktiivisuutena, pinnallisuutena, kevytmielisyytenä ja vastuuttomuutena. Hänellä on vaikeuksia keskittyä samaan asiaan pitkäksi aikaa ja saattaa niitä loppuun. Hänen on vaikea noudattaa tarkkoja toimintaohjeita tai toistaa päivästä toiseen samanlaisia rutiineja.

Seiskoja motivoi tarve olla iloisia ja suunnitella mielenkiintoista ja miellyttävää tulevaisuutta. He pyrkivät välttämään ikäviä asioita, kuten kipua, surua ja kärsimystä. He välttävät keskustelua liian intiimeistä asioista, varsinkin jos taustalla on jotain ikävää. He haluavat säilyttää onnellisuuden illuusion.

Seitsikon mielestä ikävilläkin asioilla on aina hyvät puolensa. He osaavat katsoa asioita aina positiivisesta näkökulmasta. Seitsikolla on usein vahvat sosiaaliset taidot. Hän innostaa muitakin näkemään onnistumisen mahdollisuuksia ja kiitollisuuden aiheita. Seitsikot ovatkin usein lahjakkaita moniosaajia.

9. Sovittelija

Yhdeksikkö on sovittelija ja rauhanrakentaja. Hän on diplomaattinen mukautuja, joka on rauhallinen, empaattinen, tyyni ja salliva. Toisinaan hän vaikuttaa ikävystyneeltä: hän ei sitoudu vaan ajelehtii ja unohtaa itsensä. Yhdeksikkö pyrkii rakkauteen ja tavoitteelliseen toimintaan.

Yhdeksiköt ovat yleensä miellyttävää seuraa. He etsivät yhteyttä toisiin ihmisiin ja ympäröivään maailmaan. Heidän kanssaan on hyvä ja helppo olla, sillä heidän huomionsa keskittyy toisten näkökulmiin ja tavoitteisiin. Heillä on tarve pitää yllä rauhaa ja harmoniaa, sulautua toisiin ja välttää konflikteja. He perääntyvät kaikenlaisista ristiriitatilanteista ja vetäytyvät hiljaisuuteen.

Ysit käyttävät huomattavan osan empaattisuudestaan ja energiastaan ihmisten parissa. Tämän takia heidän yksityiselämänsä saattaa kärsiä. Yhdeksiköt välttävät kiirettä ja pinnallisuutta: he viihtyvät rauhallisessa ympäristössä.

Päätöksen teko voi olla heille piinallisen pitkä. On hankalaa päättää niin ettei kukaan tule torjutuksi, poljetuksi tai väärinymmärretyksi.

8. Itsevarma

Kahdeksikko on johtaja, haastaja ja itsevarma vaikuttaja. Hän on täynnä voimaa, energiaa ja elämää. Hän on muiden mielestä suora, hallitseva, jämäkkä ja oikeudenmukainen. Toisinaan tosin hänen oikeudenmukaisuutensa on tyyppiä ensin minulle, sitten sinulle.

Kahdeksikko käyttää ominaisuuksiaan saadakseen asiat luistamaan. Hänellä on voimakas halu ja tahto asioiden tekemiseen: hän haluaa muuttaa maailmaa ideoittensa mukaiseksi. Hän luottaa itseensä kaikissa tilanteissa, on itsevarma ja päättäväinen. Hallinnan menettäminen on hänen suurin pelkonsa.

Kahdeksikkojen vahvuuden taustalla on halua välttää paljastamasta omaa heikkouttaan. Heidän huomionsa keskittyy vaikutusvoimaan, valtaan ja kontrolliin. He ovat aina valmiita suojelemaan heikkoja ja nujerrettuja. Sisäisen herkkyytensä kahdeksikko paljastaa vain läheisilleen.

